

És ha már bámulattal halljuk, hogy ily roppant arányokban fejlődő fák kora ezredekre terjed ki, nem kevésbé lep meg az olyan jelenség, minőt a hildesheimi dom rózsája mutat, mely cserjés volta dacára századokat számlál élettörténetében.

Ennek ültetőjeül a dom alapítóját, Jambor Lajost tartja a hagyomány, s okmányokkal igazolják, hogy a XI. században, midőn Herilo püspök a domot újraépíté, a rózsatőke gyökerét is beboltoztatá, s a ma 20' magasságban valami 30 lábnyi területre terjedő tő illetéknép egyenesen az ősi gyökér hajtásából veszi származását.

A kőszénkorszak eltemetett flórájában is nem egy meglepő példáját találhatnók a növények nagyság- és korbeli fejlettségének; azonban ez alkalomra beérhetjük a látottakkal, melyek mindenesetre kézzelfogható példái a növények szívós életképességének és imponans növekvési arányainak.

Az erdőtisztek egyenruhájáról.

Mire való az az egyenruha? Ez lehetett körülbelől az első kérdés, a mely erdészeti és nem erdészeti körökben a szabályzat megjelenése alkalmával felhangzott.

A hatóságilag fölesketett erdőtisztek, az erdőtörvény szerint, mikor szolgálatban vannak, egyenruhát tartoznak viselni.

Ha egészen egyszerüen akarnánk a bevezető kérdésre felelni, azt kellene tehát mondanunk: az egyenruha arra való, hogy a törvény rendelkezésének elég tétessék. És minthogy a magyar ember szintugy tiszteli a törvényt, mint az angol; a törvény rendelkezésének eleget tenni legelső polgári kötelességünknek kell ismernünk.

Hogy a törvény miért rendeli az egyenruha viselését, annak legfőbb oka az, hogy az erdőtisztet mindenki első pillanatra fölismerje, és rendelkezéseinek engedelmeskedjék.

Azt mondják sokan : az erdészt a környék minden embere ismeri, nem szükséges azonkívül még ismerhetővé tenni.

Hogy ezen állítás csak arra az erdészre nézve áll, ki több év óta szolgál ugyanazon helyen : azt vitatni is felesleges, s így ezen ellenvetés magában esik el.

Mennyire fontos az erdészeti személyzetre nézve, hogy minősége fölött, a vele szemben állók kétséget kizárólag tisztában legyenek; arra nézve a büntető törvénykönyv némely §-a fölvilágosításul szolgál.

Az 1878. évi V. t.-cz. (a magyar büntető törvénykönyv) 165. §-a azt mondja :

„A hatóság elleni erőszak büntettét követi el és három évig terjedhető börtönnel büntethető az is : a ki valamely hatóságnak küldöttségét, választmányát, bizottságát, hivatalnokát vagy más közegét, vagy a küldöttség, választmány, bizottság valamely tagját vagy közegét a törvény, vagy a hatóság meghagyásának végrehajtásában erőszak, vagy veszélyes fenyegetés által megakadályozza, vagy valamely intézkedésre kényszeríti, vagy pedig hivatalos eljárása alatt tettleg bántalmazza.

A 166. §. 3. pontja szerint hatósági közegeknek tekintnek a rendőrségi személyzet tagjai, ide számítva az erdőőröket és a vadászati felügyelőket, a mennyiben a törvény által rendelt feltételek szerint alkalmaztattak; a 167. §. szerint pedig veszélyes fenyegetés az, a mely a fennforgó körülményeknél fogva alkalmas arra, hogy a fenyegetett személyben, a veszély közvetlen bekövetkezése iránt alapos félelmet gerjesszen.

Az erdőtörvény 129. §-a azonban világosan kimondja, hogy a fölesketett erdőtisztek és erdőőröknek az erdei kihágás, vagy a kihágást elkövetőnek nyomozásában foganatosított és hatáskörükbe eső cselekményei hatályra és hiteles-

ségre nézve azonosak a rendőri közegekével; a 40. §. pedig közbiztonsági közegeknek (a mi a fennebbivel ugyanaz) rendeli tekinteni.

Az 1879. évi XL. t.-cz. 46. §-a szerint a ki hatósági hivatalnokot vagy közeget hivatalos eljárásában sértő kifejezésekkel illet: száz forintig; a 43. §. szerint pedig, ha nevét eltagadja, vagy hamisan bevallja, 25 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Mig ismét ugyanezen utóbb idézett törvény 44. §-ánál fogva, a ki magát illetéktelenül közhivatalban, vagy közszolgálatban álló személynek adja ki, vagy a ki hivatali egyenruhát, vagy a hatósági közeg fölismerésére szolgáló jelvényt jogtalanul visel: 50 frtig terjedő büntetéssel büntetendő.

Ime mindezen előnyök, melyek a hivatalnok védelmére szolgálnak, elesnek, vagy legalább igen csekély mértékre olvadnak le, ha a panaszolt bebizonyítja, hogy az erdőtiszt, vagy erdőőr minőségét föl nem ismerte.

Az egyenruha föl nem ismerése bizonyító okul nem szolgálhat, mert az megyszerte kihirdettetik *), és szükség esetén arra az ellenszegülő figyelmét fel is lehet hívni.

A fennebbiek után tehát, ha az erdésznek vagy erdőőrnek akkor szegül ellen valaki, vagy a kir. erdőfelügyelőnek az erdőbirtokos vagy a községi előljáróság akkor nem engedelmeskedik, mikor nincs egyenruhában, az enyhébben fog büntettetni, mintha ellenkezőleg hivatalos minősége egyenruha által kétséget kizárólag szembetünővé lett volna téve. Sőt az erdei kihágásra vonatkozó vallomás is nagyobb hitelességre tarthat jogot, ha a törvény rendelkezésének megfelelően alkalmazott közeg részéről tétetik.

*) Erre figyelmeztetjük az erdőbirtokosokat, minélfogva el ne mulasztják az általuk megállapított egyenruhát kihirdetés végett a közigazg. erdészeti bizottságnak bejelenteni.

A szolgabíró pl. ép annyira a törvény szellemében járna el, ha azon erdőőr vallomását, a ki az erdőtörvény 41. §-ában előirt rovatos naplót nem vezeti, vagy nem vezetheti csak magán jellegűnek tekintené, mint ha az oly erdőőr megtámasztóját kire rábizonyul, hogy a törvény által előirt jelvényt nem viselte, a polgári törvények szerint ítélné el.

Azon előnyök tehát, melyeket a törvények számunkra biztosítanak, szükségessé teszik azt, hogy már öltözetünk által is, hivatalos eljárásunk minden pillanatában, mindazok által, kik velünk közvetlen érintkezésbe jutnak, fölismerhetők legyünk.

E cél szükségessé, sőt kívánatossá teszi a lehető egyformaságot, hogy t. i. a népnek magának ne kelljen annyi sokféle egyenruha megismerését tanulni, és hogy az egyenruhának jogositatlanok által való viselését a törvény a fennebb idézett módon megakadályozza, illetve megbüntesse.

Kívánatos volna tehát, hogy a kinestári erdőtisztek és k. erdőfelügyelők részére előirt egyenruha, a mennyiben az megengedhető, a magánosok és községek részéről is elfogadtatnék.

Részünkről azt véljük, a sipkán lévő korona, a rangjelvényül szolgáló tölgylevél csokor, a kardbojt és a kir. erdőfelügyelőségek vörös hajtóka-szegélyén kívül az egyenruha változatlanul használható lenne bármely uradalmi vagy községi erdész által.

A sipkára a korona helyett alkalmazni lehetne aranyrózsát, melynek közepét a birtokos nevének kezdőbetűi, vagy czimere tölténének ki, vagy alkalmazható lenne a hercegi, grófi, bárói, nemesi korona. Ez utóbbi a községiéknél is.

Rangjelzésül tölgylevélnek makkal való kombinálása lenne alkalmazható, a mint azt már többen meg is tették.

A kardbojt végre, ha katonai formáját elveszti és nem téveszthető össze sem a közös hadsereg, sem a honvédség

tisztjei, sem a kir. erdőtisztek által viselt kardbojttal, pl. egyszerű aranybojt a czimeres nyak nélkül, akadály nélkül viselhető a magán uradalmak erdészei által is.

A selmeczi erdészeti akadémia hallgatói, a sipkán a korona helyett az egész magyar czimert alkalmazhatnák. Rangjelvényre és a kardbojtra pedig szükségük nincs, minthogy még semmi rangot sem foglalnak el az erdészetben.

Bár milyen legyen is azonban az egyenruha, az az egy okvetlenül szükséges, hogy azt csak hatóságilag fölesketett erdőtisztek viseljék; a hatóságok pedig, tekintve azon előnyöket, melyet a fölesketés az erdőtisztnak nyújt, a fölesketés alkalmával a törvény és utasításhoz szigoruan ragaszkodjanak.

Rohonczy Tihamér.

A *Pinus pinea* honosítása.

A gödöllői udvari vadászatok egyik legbuzgóbb tagja, a toskanai nagyherczeg, ki úgy az erdészet, mint a vadászat nagy kedvelője, távolléte alkalmával sem feledkezik meg a gödöllői erdészetről. Ennek többi között egyik tanujele az e napokban a nevezett nagyherczeg megrendelése folytán a florenczi központi állam jószágigazgatóságtól e sorok írójához érkezett 10 kilo *Pinus pinea*-mag, a mely a gödöllői m. k. erdőhivatalhoz tartozó issaszegi, sziget-monostori és bogdányi veténykertekben föld alá hozatott.

A fa életrajzának megismertetéséhez Dr. Dietrich „Forst flora“ című műve alapján a következőket tartom érdekesnek t. szaktársaim tudomására hozni: A *pinea* családhoz tartozó, Dél-Európa, különösen Dél-Tyrolban honos s leginkább erdei fenyőnkhez hasonló fa tűi kettésével állanak egy hüvelyben,